

10 juni 2017

BLAUWZAAM

Jaarverslag 2017

Voorwoord

De missie van BlauwZaam is het bevorderen van duurzaamheid. En als het over duurzaamheid gaat is in ons land en ook in onze regio Alblasserwaard- Vijfheerenlanden nog een wereld te winnen. Uit het onlangs gepubliceerde onderzoek Monitor Brede Welvaart komt naar voren dat Nederland weliswaar economisch succesvol is maar op het gebied van duurzaamheid aanzienlijk achterblijft bij veel andere Europese landen. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de grote bevolkingsdichtheid in combinatie met een hoog productie- en consumptieniveau wat leidt tot veel uitstoot van broeikasgassen, mestoverschotten, weinig ruimte voor bos en natuur, veel restafval en verontrustende achteruitgang van biodiversiteit. Essentiële natuurlijke ecosystemen worden hierdoor aangetast.

Duurzame oplossingen vragen een omslag in denken en doen én grote investeringen door alle partijen.

Vanaf de oprichting in 2011 zet BlauwZaam zich in voor het leveren van een bijdrage aan verbetering van de leefomgeving én aan de bewustwording bij bedrijven en inwoners in de regio. Middels diverse soorten projecten ondersteunt de Stichting de maatschappelijke noodzaak tot verandering. De in karakter zeer uiteenlopende projecten worden in dit jaarverslag belicht. Elk project levert een bijdrage aan de BlauwZame missie en doelen.

Toch wil ik één project er speciaal uitlichten: Prachtlint, de aanleg van een natuurlijk en kleurrijk prachtlint dwars door de regio. Het initiatief daartoe is destijds genomen door ons gewaardeerde bestuurslid Piet de Winter, die in 2017 kort na zijn terugtreden als bestuurslid helaas is overleden.

Onze dank is ook verschuldigd aan de vele vrijwilligers die bij de werkzaamheden van BlauwZaam zijn betrokken door het voorbereiden en uitvoeren van projecten. De waardering voor het vrijwilligerswerk kwam ook tot uiting door toekenning van de “meer dan handen” vrijwilligersprijs voor het prachtlint.

Dank ook aan de partners die met hun geldelijke bijdrage onze werkzaamheden ondersteunen en de Rabo bank die een inhoudelijke en financiële bijdrage aan het symposium leverde.

In het verslagjaar kon het project BlauwGroenLint waarvoor door de provincie Zuid Holland een financiële bijdrage verleende succesvol worden afgesloten. Opgestart zijn een tweetal nieuwe projecten in de groene omgeving te weten het prachtlint 2.0 en blauwgroen fundament.

In oktober 2017 organiseerde BlauwZaam een goed bezocht symposium over circulaire economie wat heeft geresulteerd in een convenant van bedrijven en instellingen die zich ten doel stellen wegen te vinden om vorm en inhoud te geven aan de circulaire opgave onder andere door te zoeken naar mogelijkheden om de productie zo in te richten dat reststromen zoveel mogelijk worden voorkomen of hergebruikt.

De komende jaren werkt het bestuur van BlauwZaam verder aan de professionalisering van de organisatie ter begeleiding van bestaande activiteiten en het opstarten van nieuwe activiteiten gericht op verduurzaming van onze regio en onze samenleving.

Jan Brandwijk

Inhoudsopgave

Voorwoord

	3
Informatie over doelstelling, missie en visie	3
Informatie over werkwijze en (financiële)verantwoording .	4
Informatie over doelrealisatie in 2017	4
Energieprojecten	4
Energieconvenant IV	5
Overige energie-initiatieven	5
Werkgroep Familiebedrijven	5
Werkgroep Bouwen en Wonen	6
Werkgroep Personeel	7
Werkgroep Circulaire Economie	7
Blauw-Groene projecten	8
Realisatie Groenblauw Lint (gebiedsdeal 1)	8
Beheerconvenant BlauwZaam Lint/Prachtlint	9
Basis BlauwZaam Lint (Prachtlint), bekend als De Groene Motor	9
Landschapstafel, gebiedscoalitie en gebiedsdeals	10
Blauw - groen fundament	11
Prachtlint 2.0	11
Partnerschap	12
Informatie over communicatie met belanghebbenden	13
Digitale nieuwsbrief:	14
Public relations	14
Advertenties	14
Jaarlijks Symposium	14
Stichting BlauwZaam 2.0	15
BlauwZaam Café	15
Overige Netwerkmomenten	15
Social media	15
Website	15
Informatie over financieel beleid	16
Toelichting op financiële verslaglegging 2017 Stichting BlauwZaam	18
Symposium	18
Partnerschap	18
Projecten	18
Resultaat	19
Informatie over governance	19
Informatie over verwachte gang van zaken	19

Informatie over doelstelling, missie en visie

Augustus 2011 is Stichting BlauwZaam opgericht met als doel:

- a. het draagvlak voor duurzame ontwikkeling van ondernemers te vergroten in aanvang in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden;***
- b. het initiëren van bewustwording en samenbrengen van groepen, instanties en ondernemers teneinde duurzame ideeën en experimenten gestalte te geven in aanvang in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden;***
- c. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.***

De **missie** van BlauwZaam staat helder beschreven op de website . Als we die er voor 2017 op na slaan dan wordt duidelijk dat de activiteiten geheel in de geest van deze missie zijn. In termen van People-Planet -Profit is de eerste jaren vooral aandacht besteed aan Planet In 2017 heeft de P van People meer aandacht heeft gehad. Het symposium 5 in 2015 was de aftrap daar naar toe. Dit heeft geleid tot een People Convenant I. Daarnaast participeert BlauwZaam actief bij het zogenaamde reguleren. Dat was de aanleiding voor het symposium van 2016. Wij hopen meer lokale ondernemers te betrekken bij de inhoud van het onderwijs. Eind december 2016 is een initiatief in gang gezet voor circulair ondernemerschap en heeft het bestuur in 2017 hier verder aan gebouwd. Uiteindelijk heeft dit voor 2017 geresulteerd in een Convenant Circulair Ondernemen. Het wederom goed bezochte 7de symposium stond tevens in het teken van die circulaire economie.

De extra stap voor het bestuur is BlauwZaam 2.0, een kijkje naar de toekomstbestendigheid van de Stichting. De eerste aanzetten daarvan vindt u in een aanpassing van de website. In 2018 willen we het nieuwe concept voorleggen aan de werkgroepen en de Partners.

Informatie over werkwijze en (financiële)verantwoording .

Niet-commerciële stichtingen zoals BlauwZaam hebben niet de plicht een eigen jaarrekening op te maken en te publiceren. Wel heeft de Stichting de plicht jaarlijks een balans en een staat van baten en lasten op te stellen. Voor de opmaak hiervan gelden geen inhoudelijke voorschriften. In 2016 heeft het bestuur het door WEA uitgebrachte advies over de integratie van de jaarrekening met het jaarverslag overgenomen. Dit is nu leidraad.

Om er zeker van te zijn dat de gelden die worden ingezameld ook worden gebruikt voor de doelen waarvoor ze zijn verkregen en om daarnaast te beoordelen of gemaakte kosten binnen het redelijke blijven en om tevens vast te stellen hoe het is gesteld met de continuïteit van de organisatie, is transparantie in de jaarverslaggeving van belang. Dit stimuleert het vertrouwen! Het is voor het maatschappelijk vertrouwen van de samenleving als geheel en daarnaast niet minder voor de partners, de ondernemers en de overheden van belang dat het publiek ervan uit kan gaan dat de verslaggeving een correcte weergave is van zowel de verwerving als van de besteding van de middelen. Een openhartige, heldere en transparante verslaggeving die gericht is op deze oordeelsvorming .

Als bestuur zien wij kansen om bestuursleden ook andere uitvoerende taken zoals betaalde projectleiding te laten uitvoeren, mits goed onderbouwd en transparant. Uiteraard afhankelijk van capaciteit, het aanwezige budget en passend in de beeldvorming van subsidieverstrekkingen en andere belanghebbenden.

Informatie over doelrealisatie in 2017

Energieprojecten

Energieconvenant IV

De gemeente Gorinchem is initiator van dit convenant en BlauwZaam coördineert, stimuleert de aangesloten ondernemers tot energiebesparing en het opwekken van duurzame energie. In 2017, het laatste jaar van het convenant werden 2 netwerkbijeenkomsten georganiseerd: De eerste bijeenkomst was bij Vreugdenhil (Gorinchem). Het thema klimaatneutraal en de vraag: is klimaatneutraal haalbaar voor een zo'n grote energieverbruiker als Vreugdenhil? Kijk op de website voor het verslag.

De tweede en afsluitende bijeenkomst van het Convenant was bij GCC (Gorinchem). Onze gastheer was Frank den Hollander.

De 10% energiebesparing in drie jaar is niet door alle convenantpartners behaald. Met uitschieters naar boven en met uitschieters naar beneden. Zie het rapport op de website.

Toch was er grote tevredenheid onder de deelnemers. Zij prezen met name de bewustwording die het Convenant hen had gebracht en in de toekomst zien zij met de inwerking gezette maatregelen veel kansen het energieverbruik te laten afnemen.

Wethouder Arjen Rijsdijk dankte alle deelnemers voor hun inzet en prees de Stichting BlauwZaam voor haar inzet.

Deelnemende partijen in dit convenant:

Gemeente Gorinchem, Meerkerk Houtbouw, Hardinxveld-Giessendam, Meis Brandbeveiliging, Gorinchem, Hans den Baat Olieproducten, Gorinchem, Lumeco, Hendrik Ido Ambacht, Aditech, Gorinchem, Merford, Gorinchem, Van Houwelingen Bouw BV., Oud Alblas, Klimateervice Holland, Hardinxveld Giessendam, Da Vinci College, Gorinchem, Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties Caribabad, Gorinchem, Vreugdenhil Dairy Foods, Gorinchem. Kwakernaak BV, Groot Ammers, De Klerk BV, Werkendam, GCC, Gorinchem, Autobedrijf Van Zessen, Lexmond, Harrewijn Brandstofmanagement, Giessenburg, Rabobank Noord & Oost, Gorinchem

Overige energie-initiatieven

Alle convenanten uit de Green Deal zijn zoals gepland en afgesproken afgewikkeld en als subsidieverstrekker goedgekeurd door de Rijksoverheid.

Klimaatneutraal

BlauwZaam houdt zijn ambitie voor een klimaatneutrale regio. de aanvraag bij de provincie om hieraan mee te werken in de vorm van een Energieconvenant 3.0 hebben tot nu toe nog geen concreet resultaat opgeleverd.

Sector Initiatief

Het nieuw gestarte sectorinitiatief voor brandstof reductie loopt goed. Mourik uit Groot Ammers is kartrekker van dit initiatief, waaraan BlauwZaam ook deelneemt.

Gasloze nieuwbouw

Eind 2017 organiseerde de werkgroep Bouwen en Wonen in samenwerking met de regio een kennissessie over de mogelijkheden van gasloze nieuwbouw en verbouw. Bijna 100 bezoekers werden in deze bijeenkomst in Leerdam voorzien van nieuwe kennis. Op dit thema wordt in 2018 verder geborduurd.

Klimaatneutraal bedrijventerrein

BlauwZaam is betrokken bij de verduurzaming van het bedrijventerrein in Meerkerk. Met de ervaring die we in Leerdam hebben opgedaan wordt gewerkt aan het in kaart brengen van het energiegebruik met behulp van een energiescan. Ook met de uitbreiding van het bedrijventerrein wordt intensief meegedacht door BlauwZaam. Ambitie van de Zederikse politiek is een duurzaam energie-leverend bedrijventerrein.

Werkgroep Familiebedrijven

Doelstelling werkgroep familiebedrijven BlauwZaam:

Stichting BlauwZaam heeft gemeend in het kader van regionale duurzaamheid specifiek aandacht te besteden aan het in deze regio sterk vertegenwoordigde familiebedrijf. Het familiebedrijf heeft een sterke binding en specifieke rol van betekenis door de maatschappelijke regionale betrokkenheid (o.a. werkgelegenheid, sportsponsoring, lokale klant- en leveranciers houding en een lange termijn focus over generaties. Verder blijkt dat familiebedrijven beter uit de crisis zijn gekomen dan andere bedrijven. Het gaat hen namelijk niet om winst op korte termijn. Juist ook de duurzame werkgelegenheid voor jong en oud wordt gevonden binnen het familiebedrijf. Echter er zijn tal van potentiële bedreigingen en risico's die continuïteit van het familiebedrijf in de weg kunnen staan. Uiteindelijk gaat het om een duurzame verbinding te vinden tussen de generaties binnen familiebedrijven en de duurzaamheid over de lange termijn van de komende generaties in onze regio. Daarom vind BlauwZaam dat familiebedrijven regionale steun behoeven door hen aandacht te geven en bewustwording op gang te brengen door bijv. een goede voorbereiding op bedrijfsopvolging onder de aandacht te brengen.

Op 4 juli 2017 is een bijeenkomst over bedrijfsoverdracht gehouden in de vorm van een ronde-tafel-meeting. Hoe gaan we als regionale familiebedrijven hiermee om? Kunnen we als familie, aandeelhouder en als bedrijf met de huidige ontwikkelingen mee-ontwikkelen? Nemen wij even de tijd om vanuit de hectiek en de "waan van de dag" naar onze veranderende omgeving en **eigenwaarden** te kijken? Juist op het punt van naderende bedrijfsoverdracht op korte dan wel lange termijn. Dit gaat verder dan fiscale, financiële dan wel juridische aspecten en is wellicht ook belangrijker.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden:

André Baars - C.M. Baars & Zn B.V. – Nieuwland

Piet van Leeuwen - Aannemersbedrijf P. van Leeuwen B.V.

Piet Spruijtenburg/Tamme de Vries - ProMissie Bedrijfsoverdracht B.V. – Groot-Ammers

Debbie Zwijnenburg - Zwijnenburg Mode VOF – Meerkerk

Werkgroep Bouwen en Wonen

In 2017 is in de werkgroep bouwen en wonen in groepsverband overleg gevoerd. Tijdens deze bijeenkomst werd gesproken over de verandering in de markt richting duurzaam bouwen en verbouwen. Ook de regionale samenwerking verloopt positiever en beter. De corporaties zijn een zorgpunt aangezien er diverse ambassadeurs van duurzaamheid weg gaan bij corporaties en hun werkgebied in de bouw hervinden. Hiermee gaat veel kennis en wijskracht verloren. Er worden diverse actuele voorbeelden van duurzaam bouwen en verbouwen besproken.

Er is tevens een event georganiseerd voor gasloos bouwen en verbouwen. Experts uit verschillende hoeken van de bouw (architecten, adviseurs, aannemers, ontwikkelaars en beleidsmakers) deelden hun kennis en ervaringen met gasloos bouwen en verbouwen. De belangstelling was groter dan gehoopt, de bijeenkomst is dan erg succesvol ervaren. Nagedacht wordt over hoe het e.e.a. de komende jaren een vervolg gegeven kan worden.

In de eerder genoemde kennissessie voor gasloos bouwen en verbouwen hebben experts uit verschillende hoeken van de bouw (architecten, adviseurs, aannemers, ontwikkelaars en beleidsmakers) deelden hun kennis en ervaringen met gasloos bouwen en verbouwen. De

belangstelling was groter dan verwacht , de bijeenkomst is als succesvol ervaren. Nagedacht wordt over hoe het e.e.a. de komende jaren een vervolg gegeven kan worden.

De werkgroep bestaat uit:

Architektenburo Bikker BV, Groot-Ammers, Wemmers Installatiebedrijf BV, Bleskensgraaf, Gemeente Molenwaard, Omnivera, Hardinxveld-Giessendam, BM van Houwelingen, Hardinxveld-Giessendam, Home-Technics, Gorinchem, DB Holding BV, Nieuw-Lekkerland.

Werkgroep Personeel

People, Planet, Profit. De 'Triple P' die de stichting en de BlauwZame ondernemers in de regio hanteert. BlauwZaam is duurzaam ondernemen . Het vijfde BlauwZame Symposium, dat in 2015 is gehouden stond in het teken van de belangrijke "P" van People. Tijdens dit Symposium is People als volgend aandachtspunt uitgeroepen. Met pijlers als MVO beleid op personeel, vitaliteit en inzetbaarheid van medewerkers en –sters, diversiteit in de personeelssamenstelling, werkgelegenheid bieden aan werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt, sociale aspecten van de regio, structurele samenwerking met het onderwijs, via het netwerk experimentele ruimte ontwikkelen en vooral samenwerken. 15 ondernemers in de regio hebben zich bereid verklaard het eerste People Convenant te dragen.

In 2017 vonden er twee bijeenkomsten plaats.

De eerste bijeenkomst was op 30 maart en werd georganiseerd door Grietina Jans van Oasen en Martin de Winter van Hokra. Thema: trends op het gebied van werk, zoals digitalisering/robotisering, langer doorwerken, van baan zekerheid naar werkzekerheid enz.. Wat betekenen deze trends voor noodzakelijke kennis en vaardigheden van je medewerkers? Daarnaast hebben de partners dmv een vloot schouw gekeken naar de samenstelling van hun personeel. Dit is mogelijk input om te kijken naar mogelijkheden voor onderlinge uitwisseling van medewerkers.

In de tweede bijeenkomst, georganiseerd door Pieter Jan de Winter (Nationale Bomenbank) en Tommy van de Giessen (Lumeco) ging over de Prestatieladder Sociaal Ondernemen. In deze bijeenkomst is ook geopperd om te komen tot de ontwikkeling van een LinkedIn groep.

De werkgroep bestaat uit

Akzonobel, Groot-Ammers, Baars Aannemerij en Transport, Nieuwland, Bevazet BV, Brandwijk, De Kuiper Infrabouw, Hardinxveld-Giessendam, Gemeente Molenwaard, Hermeta, Asperen, Hokra, Noordeloos, Lumeco, Hendrik-Ido-Ambacht, Montapacking BV, Molenaarsgraaf, Nationale Bomenbank BV, Bleskensgraaf, Oasen, Gouda, Rabobank Alblasterwaard-Vijfheerenlanden, Gorinchem, De Schildkamp, Asperen, Verkuil en Moree, Streefkerk, De Graafstroom, Bleskensgraaf, Avans Hogeschool, Breda

Werkgroep Circulaire Economie

Eén van de nieuwe initiatieven, die aan het einde van 2016 werd genomen is om te komen tot een Convenant Circulair Ondernemerschap. Deze werkgroep wil organisaties bij elkaar brengen die in de komende jaren gezamenlijk flinke stappen gaan zetten op het vlak van circulair ondernemerschap. Hun eerste stap is de organisatie van een inspiratieavond over dit thema. Deze heeft ondertussen plaatsgevonden in januari 2017. Aan het einde van de avond werd duidelijk dat dit convenant er gaat komen: 15 organisaties meldden zich al direct aan als geïnteresseerden om de inhoud van het convenant nader te bepalen en er vervolgens mee aan de slag te gaan. Gedurende het jaar breidde de werkgroep zich uit en in oktober 2017 is het convenant tijdens het symposium over Circulaire Economie en Innovatie ondertekend.

De convenantpartners zijn:

3ACP, Nieuwpoort, Bedrijfsvoeringsorganisatie Vijfheerenlanden, Architectenburo Bikker BV, Groot-Ammers, Balans & Motivatie, Langerak, Binder Groenprojecten, Rotterdam, Outfit company wear, Gorinchem, De Lek Beton / Van Dijk Beton, Groot-Ammers, EM Kantoorinrichting, Leerdam, Gemeente Leerdam, Leerdam, Gemeente Vianen, Vianen, Gemeente Zederik, Meerkerk, Green4solutions, Gorinchem, Hermeta, Asperen, Koncerna, Dordrecht, Lumeco, Hendrik Ido Ambacht, Meubelmaker HolDesign, Leerdam, Mourik, Groot-Ammers, Nationale Bomenbank, Bleskensgraaf, Samenwerkende Regionale Kringlooporganisaties AV, Van der Wal Interieurs, Leerdam, Van Hoorne Entertainment, Molenaarsgraaf, VerdraaidGoed, Nieuw-Lekkerland, Wellantcollege, Ottoland

In 2018 zal deze werkgroep de eerste concrete stappen zetten om het convenant uit te voeren en te komen tot de formulering van hoe de bereikte resultaten gemeten kunnen worden. Anders dan bij bijvoorbeeld het thema energie, moet er nog worden gezocht naar het 'meetlint' / de meetpunten waarmee iedere deelnemer kan meten of hij of zij vooruitgang boekt. Bij de eerste formele bijeenkomst van de werkgroep Circulair Ondernemen is afgesproken dat de werkgroep zichzelf tot mei 2018 de tijd geeft om tot een formulering van meetpunten te komen. Deze zijn mogelijk voor iedere deelnemer anders, maar misschien blijkt er ook overlap in te zitten.

Blauw-Groene projecten

1. Realisatie Groenblauw Lint (gebiedsdeal 1)

Als uitvloeisel van de Green Deal BlauwZaam Lint heeft het bestuur in 2014 via de eerste gebiedsdeal Alblasserwaard - Vijfheerenlanden (zie hieronder) bij Provincie Zuid-Holland een subsidieaanvraag ingediend voor de verdere realisatie van het BlauwZaam Lint. Deze aanvraag bevat de volgende doelen:

1. Realisatie van 4 parels en 4 verbindingen aan het BlauwZaam Lint, incl. het ontwikkelen van educatieve elementen, mobilisatie van vrijwilligers en het ontwikkelen van spin-off.
2. Ontwikkeling en realisatie van communicatiemiddelen en van een website waarmee initiatiefnemers gemakkelijker kunnen bijdragen aan de realisatie van het BlauwZaam Lint.
3. Monitoring en evaluatie van de bijdrage aan de biodiversiteit van de gerealiseerde parels en verbindingen.

Deze subsidieaanvraag is begin 2015 gehonoreerd en wordt binnen Gebiedsdeal 1 'Realisatie Groenblauw Lint' genoemd. De totale begroting binnen dit deelproject is € 204.119,- incl. btw. De provincie levert hieraan een bijdrage van € 97.829,- incl. btw. Stichting BlauwZaam levert een eigen bijdrage van € 21.500,- bekostigd uit gelabelde bijdragen van Rabobank Coöperatiefonds Vijfheerenlanden, Gasunie en bedrijven uit Energieconvenant 1 en 2. Andere partners in dit deelproject (t.w. enkele gemeenten, het waterschap, de Vlinderstichting en de Regio Samenwerkende Gemeenten) leveren het restant door rechtstreeks deelprojecten uit te voeren die bijdragen aan de doelstellingen van dit subsidieproject (dit resterende bedrag loopt dus niet via de rekening-courant van Stichting BlauwZaam).

Vanaf 2015 is de werkgroep BlauwZaam Lint aan de slag gegaan met het realiseren van parels en verbindingen. Ook werd een nieuwe naam (Prachtlint) en een website (www.prachtlint.nl) ontwikkeld. Een deel van de realisatie van parels en verbindingen liep door externe omstandigheden vertraging op, waardoor de deadline van dit project in overleg met Provincie Zuid-Holland meerdere keren is verschoven. De afronding van dit project heeft plaatsgevonden op 30 juni 2017, is in november met een uitgebreide eindrapportage aan Provincie Zuid-Holland opgeleverd en in december 2017 door de subsidieverstrekker goedgekeurd.

2. Beheerconvenant BlauwZaam Lint/Prachtlint

Op 10 december 2015 ondertekenden Bestuurders en directies van verschillende organisaties het "beheerconvenant BlauwZaam Lint". Goed ecologisch beheer is een voorwaarde is om meer planten, bijen en vlinders te behouden en de populatie uit te breiden. In 2017 zijn twee bijeenkomsten geweest, één in Gorinchem waar de groep een kijkje nam bij het ecologisch beheer van de vestingwallen en één in Groot-Ammers, waar we vooral met elkaar de belangrijke rol van de bodem hebben besproken.

Eén van de pijlers van het convenant is het zoeken naar "verdienmodellen". Een deel van de werkgroep heeft uitgezocht of "bermmaaisel als veevoer" een verdienmodel wordt. Bij dit onderzoek is ook het Landbouw Economisch Instituut (LEI) betrokken. De voorlopige uitkomst is positief. Nadere uitwerking in 2017. Het beheerconvenant is een groot succes waar steeds meer beheerders bij (willen) aansluiten. De bijeenkomsten worden georganiseerd door Esther Dijkstra en Rolia., steeds in samenwerking met één van de ConvenantPartners.

Eén van de pijlers is ook de uitbreiding van het aantal deelnemers. Daarom zijn we extra blij met de toetreding in september van de NatuurenVogelWachtVijfHeerenlanden (NVVWH).

Als ondertekenaar van het convenant is niet alleen een adviserende rol weggelegd maar vooral ook een actieve rol bij het verder uitrollen van het Prachtlint. Naast de verhoging van de biodiversiteit van de eigen Schaapskooi-omgeving verwacht het bestuur vooral ook dat via de bermen van het Merwedekanaal flinke delen van de Vijfheerenlanden bloem- en insectenrijk met elkaar verbonden kunnen worden.

Verder uitrollen van het Prachtlint werd in 2017 mede mogelijk gemaakt doordat de Provincie Zuid Holland als mede ondertekenaar van het Convenant heeft besloten alle bermen ecologisch te gaan beheren.

Convenantpartners zijn

Waterschap Rivierenland Tiel, Oasen Gouda, BlauwZaam, Gemeente Gorinchem, Gemeente Leerdam, Gemeente Molenwaard, De Vlinderstichting, Wageningen, Provincie Zuid Holland, De Nationale Bomenbank, Bleskensgraaf, Energiecoöperatie De Knotwilg Everdingen, Biodivers Oudewater, Aantjes Projecten Molenaarsgraaf, VanderBijl-Heierman Opheusden, NVVWH, Schoonrewoerd, Hâneker Groot Ammers,

3. Basis BlauwZaam Lint (Prachtlint), bekend als De Groene Motor

Dit project richt zich op het duurzaam inbedden van het Prachtlint in de regio. In 5 jaar wordt het vrijwilligersnetwerk van het Prachtlint uitgebreid en regionale samenwerking gezocht om het lint ook in de toekomst verder te ontwikkelen, (mede)te beheren en te monitoren. De projectvoorbereiding, uitvoering en begeleiding is in handen gegeven van Esther Dijkstra.

2017 was een actief jaar met een plan van aanpak, uitbreiding linten en parels, nieuw monitoringsteam, vrijwilligerswerving met een echte "klap op de vuurpijl"

1. Plan van Aanpak:

Er is een plan van aanpak gemaakt om in de loop van de 5 jarige subsidieperiode de vrijwilligers-structuur aan de Basis van het BlauwZaam Lint/Prachtlint te bestendigen. Uitgangspunt daarbij is dat de werkgroep, een kerngroep van vrijwilligers die als ambassadeurs fungeren in hun eigen omgeving, betrokken worden bij dit proces. Met hen is door middel van een eerste strategie-sessies onderzocht waar de kracht van deze werkgroep ligt, maar ook de zwaktes en wat de 'mission statement' van het Prachtlint moet worden. Dit zal in 2018 een vervolg krijgen.

2. Parels en stukken Lint

Ottolandse Vliet, Voetbalterrein Nieuw Lekkerland, Grote Wielsloot Leerdam, Havelingen Kinderdijk en Vlietskade Arkel zijn afgerond. Een aantal nieuwe projecten is opgestart en wordt door de werkgroep ondersteund: Fruittuin Gorinchem, operatie Steenbreek en het Bijenlint Papendrecht. Verder heeft het Prachtlint op 2 locaties meegedaan aan de landelijke Natuurwerkdag op 8 november 2017.

3. Monitoring

In twee rondes heeft (voor-en najaar) heeft de werkgroep bestaande parels gemonitord. Bij nieuwe parels zijn nulmetingen verricht. Naast een soortenlijst, na elke monitoringsronde voor elk gebied wordt tevens een kort verslag gemaakt. Beheerders kunnen zo het proces volgen.

4. Werving vrijwilligers

Prachtlint trekt steeds meer vrijwilligers. De werkgroep heeft verschillende activiteiten uitgevoerd ter ondersteuning en voor het werven van vrijwilligers. Er is een activiteitenkalender aan de website www.prachtlint.nl toegevoegd en een nieuwsrubriek geplaatst. Met de website en met Facebook en Twitter communiceren we de actualiteiten en de werving. Verder is een banner ontworpen en gedrukt voor gebruik in een kraam. Er zijn t-shirts bedrukt, zaaipapier ontworpen (flyer) en een kauwgomballen-automaat ingezet voor zaadverkoop. Er heeft een brainstormsessie plaatsgevonden met het team van De Groene motor over communicatie voor het doelgericht werven van vrijwilligers. Tevens worden onze bevindingen teruggekoppeld aan de Groene Motor.

5. Workshops

Vrijwilligers willen een echte bijdrage kunnen leveren aan het Prachtlint en hun kennis verder ontwikkelen. Daarvoor organiseerden we een workshop "Monitoring Wilde Bijen". twee workshops "Maaien met de Zeis". Het aantal deelnemers per workshop lag tussen de 10 - 15 personen. Een herkenningkaart vlinders en bloemen werd ontwikkeld in samenwerking met de Vlinderstichting. Deze wordt (gevouwen) uitgedeeld als flyer en is ook geplastificeerd uitgevoerd voor educatie doeleinden en vergroot als placemat of postertje. Deze herkenningkaart is een groot succes, zowel bij kinderen als volwassenen. 'rayonhoofden' zoeken naar nieuwe vrijwilligers en leiden de nieuwe vrijwilligers op in hun eigen woonomgeving. Dit is in plaats van een éénmalige opleiding meer een doorlopende activiteit.

6. En als klap op de vuurpijl de "Meer dan Handen" vrijwilligersprijs voor het Prachtlint.

Als klap op de vuurpijl heeft het Prachtlint op 7 december 2017 de Meer dan Handen vrijwilligersprijs (publieksprijs) gewonnen. Naast het feit dat dit de werkgroep heel goed heeft gedaan (welverdiende eer) heeft het behoorlijk wat publiciteit opgeleverd.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden:

Gerard de Winter,(Koncerna) Esther Dijkstra,(Estrelas) Johan Sterk (Gemeente Gorinchem), Wilma Abspoel,(De Punt Arkel) Rolia Wiggelinkhuijsen,(BlauwZaam) Anthonie Stip,(De Vlinderstichting) Christine van Gelderen, Ton de Boon, Clarine Hofstee, Maria van Gaalen-Inkman en Elise Meijers.

4. Landschapstafel, gebiedscoalitie en gebiedsdeals

In september 2017 is door de provincie het regionale meerjarenplan "Groen Verbindt" beschikt zoals dat zo mooi heet. BlauwZaam is met de projecten Uitbreiding Prachtlint en Blauwgroen Fundament in deze gebiedsdeal aanwezig. Voor "GroenVerbindt" zie www.gebiedsdeal.nl wordt BlauwZaam vertegenwoordigd in de gebiedscoalitie door Rob Luyk. De gebiedscoalitie heeft de functie het meerjarenplan te faciliteren, te monitoren en te stimuleren. In deze coalitie zit een vertegenwoordiger uit het Onderwijs, uit de Overheid, uit het Bedrijfsleven (BlauwZaam) en uit het Maatschappelijk Middenveld. Voorlopig bespreken we in de coalitie de groene regionale agenda. Zij stimuleren in samenwerking met de Provincie Zuid Holland in de vorm van een Landschapstafel de ideeën die in de regio leven te verbinden en samen met de provincie de benodigde financiering te verkrijgen. De gebiedscoalitie streeft ernaar om ook de onderwerpen uit de Regionale Maatschappelijke Agenda te koppelen aan de bestaande projecten en werkgroepen.

5. Blauw - groen fundament

Aan het einde van het symposium, dat BlauwZaam in april 2015 samen organiseerde met Oasen werd de werkgroep water opgericht met als doel in samenwerking met Waterschap, Oasen, onderwijs en water gerelateerde bedrijven na te denken over de kansen van water in onze regio. Deze partijen willen zich inzetten en aansluiten bij de ontwikkelingen van de gebieds deals en hebben in 2017 een project ingeleverd "Groen Blauw Fundament" voor het meerjarenplan "Groen Verbindt" van de Provincie Zuid Holland.

De werkgroep water is één van de werkgroepen van de Stichting BlauwZaam. Uitgangspunten voor de werkgroep zijn, dat de groep een bijdrage wil leveren aan de verduurzaming van de regio. Door onderzoek en onderbouwing maakt de werkgroep kenbaar wat de gevolgen van de klimaatverandering zijn. Dat doet zij door visualisatie, door verzamelen van data en beschikbare data te verwerken op GBKN en /of GIS ondergronden. Data die aangeven wat de huidige status is en wat er gaat gebeuren volgens de verwachtingen. Zij brengt ook in kaart wat de mogelijke gevolgen worden. Dit materiaal zal het **blauwgroene fundament** vormen voor veel andere initiatieven en projecten. Blauwgroen is omdat water en groen onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld zijn. Daar liggen kansen voor integrale ontwikkeling die met kaartmateriaal verbindend werken. Doel is om met de gegevens en het onderzoek de bredere discussie te voeren, om met de gevolgen en de kansen van klimaatverandering om te gaan en om draagvlak voor het thema water te krijgen. Water in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden is de drager van de economie en de cultuurhistorie. De opgedane kennis moet bruikbaar zijn voor de regio en andere projecten in de gebiedsdeal.

Resultaten:

- * Er zijn contacten gelegd met overheden, met betrokkenen van de gebiedsdeal, met particulieren, agrariërs en andere organisaties die weer een link hebben met de AV en met water en met het Blauw groen fundament. Heel belangrijk hierbij is ook het onderwijs.
- * Er is in 2017 een symposium georganiseerd in het afgelopen jaar wat door velen is bezocht.
- * Het Blauw Groen fundament krijgt meer invulling door de koppeling met het RIF Waterroute project van het onderwijs en andere bedrijven met name ook uit de groene sector.
- * Er zijn veel besprekingen gevoerd om zo vorm te geven aan en concrete projecten op te zetten waar van het plan is dat de eerste nu in het nieuwe onderwijs seizoen 2017-2018 van start gaan, op verschillende niveau.
- * De financiering voor de gebiedsdeal Groen Verbindt is rond. Eind 2017 kon daardoor Rolia Wiggelinkhuijsen voor een dagdeel in de week benoemd als projectleider.

De werkgroep water bestaat uit:

Waterschap Rivierenland-Tiel, Kwakernaak BV-Groot-Ammers, Wellant-Gorinchem, Oasen - Gouda, De Groene Geer-Nieuwland, Schutsluis-Alblasserdam, Frank van Leer-Groenste Hart, Gerrit de Jong-LTO.

6. Prachtlint 2.0

Prachtlint 2.0 is één van de projecten van Groen Verbindt, het meerjarenprogramma Alblasserwaard/Vijfheerenlanden van Provincie Zuid-Holland. Het project Prachtlint 2.0 is in juni 2017 gestart als opvolger van BlauwZaam lint (uit gebiedsdeal 1). De nieuwe projectleider Richard Slagboom uit Nieuw-Lekkerland is de kartrekker van Prachtlint 2.0.

Richard Slagboom maakt daarnaast deel uit van de werkgroep Prachtlint en probeert samen met de werkgroepleden, vrijwilligers, projectleiders uit Groen Verbindt en gebiedspartners

bottom-up natuur te creëren in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden en daarmee het Prachtlint te versterken en uit te breiden.

Richard werkt nauw samen met Esther Dijkstra (zie punt 3 Basis BlauwZaam lint) die verantwoordelijk is voor het inbedden van vrijwilligers.

In de eerste maanden van Prachtlint 2.0 zijn de volgende resultaten behaald:

- Start gemaakt met nieuwe pareltjes (natuurgebiedjes) aan het Prachtlint o.a. i.s.m. gemeente Molenwaard, gemeente Hardinxveld-Giessendam, Waterschap Rivierenland, gemeente Gorinchem, OASEN drinkwater en twee particuliere initiatieven
- er zijn diverse artikelen verschenen in de regionale media m.b.t. Prachtlint
- presentaties gegeven m.b.t. biodiversiteit bij deelnemers aan het beheerconvenant van Prachtlint en partners Groen Verbindt.
- Samenwerking gezocht met the Pollinators, een landelijk opererende actiegroep m.b.t. biodiversiteit.
- In samenwerking met José Lemmen van de provincie Zuid-Holland is het netwerk in kaart gebracht van mensen met gebiedskennis m.b.t. biodiversiteit

Partnerschap

Eind 2010 is het fundament gelegd voor de Stichting BlauwZaam. Vanuit liefde, respect en beweging voor de regio, natuur, mensen die er wonen en werken werd er nagedacht over een beweging die ondernemers aan duurzaamheid verbindt.

Inmiddels is dit initiatief uitgegroeid tot een brede “duurzaamheidsbeweging” in de regio Alblasserwaard / Vijfheerenlanden. Door een groot aantal ondernemingen, organisaties en gemeenten wordt inmiddels actief deelgenomen aan diverse activiteiten binnen verschillende werkgroepen, symposia, kennissessies etc.

Mede dankzij de ondernemers en de overheden heeft BlauwZaam inmiddels een aantal prachtige resultaten geboekt en worden we inmiddels graag gezien in de regio. BlauwZaam krijgt landelijke bekendheid. Deelnemers ervaren positieve veranderingen en creëren meer onderscheidend vermogen voor hun organisatie.

Om alle activiteiten meer te structureren en te professionaliseren én door te groeien deed het toenmalige bestuur in 2014 een beroep op alle ondernemers en overheden uit de regio om die toegevoegde waarde uit te drukken in een Partnerschap.

Eind 2017 heeft de Stichting BlauwZaam bijna 100 betalende partners en 150 ondernemingen die op één of andere manier actief zijn binnen de Stichting.

Partners zijn:

Aannemersbedrijf J. van Daalen BV - Arkel, Aannemersbedrijf P.van Leeuwen B.V. - Meerkerk, Aantjes Projecten - Molenaarsgraaf, Aon - Rotterdam, Architectenburo Bikker - Groot-Ammers, Asphalt Productie Hoogblokland - Hoog Blokland. Aspect ICT - Hardinxveld-Giessendam, Autobedrijf van Zessen BV - Lexmond
 Avres - Gorinchem, B. van der Graaf Engineering - Hendrik-Ido-Ambacht, BM van Houwelingen - Hardinxveld-Giessendam, Balans en Motivatie - Langerak, Bayards - Nieuw Lekkerland, Betonmortelcentrale De Lek - Groot Ammers, Bevazet - Brandwijk, Binder Groen Projecten - Poortugaal, Bongers Architecten B.V. - Oud Alblas, Bouwonderneming Stout / Herkon B.V.- Hardinxveld Giessendam, Brand BBA Architecten - Alblasserdam, Jong Zeeuw architecten B.V. - Herwijnen, C.Renes Bosch Diesel Centrum - Nieuwpoort, Baars - Nieuwland, Compar - Hoornaar, Da Vinci - Gorinchem, DB Holding - Nieuw-Lekkerland, De Groot drukkerij - Goudriaan, De Klerk Waterbouw - Werkendam, De Kuiper Infrabouw - Hardinxveld Giessendam, De Vlinderstichting - Wageningen, Debion Energietechniek -

Giessenburg, Den Hartog Riet - Leerdam, Drechtstadboer - Dordrecht, Energiecoöperatie De Knotwilg - Everdingen, EM kantoorssystemen - Leerdam, Gemeente Giessenlanden, Gemeente Gorinchem, Gemeente Molenwaard, Gemeente Leerdam, Gemeente Zederik, Groenste Hart - Leerdam, GG, administratie, controlling, consultancy - Nieuw-Lekkerland, Green4Solutions - Gorinchem, Groenste Hart - Leerdam, Harrewijn Fuel - Amsterdam, Heikopperhof - Hei-en Boeicop, Hermeta Groep - Asperen, Insigne - Bleskensgraaf, J.W. de Lange - Nieuw-Lekkerland, Mourik Holding - Groot-Ammers, Klimaat-service Holland B.V. - Hardinxveld Giessendam, Koncerna - Dordrecht, Kwakernaak - Groot-Ammers, Lumeco - Hendrik-Ido-Ambacht, Martijn Hol, Leerdam, Meerkerk houtbouw - Hardinxveld-Giessendam, Montapacking - Molenaarsgraaf, Nationale Bomenbank - Bleskensgraaf, Natuur- en Vogelwacht - Alblasterwaard, Oasen - Gouda, Offex/kantoormachines - Gorinchem, Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid - Dordrecht, Outfit Company Wear - Gorinchem, Present - Ameide, Procount - Meerkerk, Provincie Zuid Holland, Quist Vloerisolatie - Hardinxveld-Giessendam, Rabobank Alblasterwaard Vijfherenlanden - Gorinchem, Reinigingsdienst Waardlanden - Gorinchem, Schilt Bedrijven Meerkerk- Meerkerk, Speciaalbakkerij van der Grijn - Groot-Ammers, Rietveld Truck Rendement Service B.V. - Giessenburg, Samenwerkende Kringloop organisaties AV - Giessenlanden, SnelleVliet Touringcars B.V. - Alblasterdam, St. Werelderfgoed Kinderdijk - Kinderdijk, Stichting Dienstwerk - Culemborg, Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties - Gorinchem, Stichting Stimular - Rotterdam, Streekgids Grotejan - Hoornaar, Suntechnics - Gorinchem, Stout (Bouwonderneming) B.V.- Hardinxveld-Giessendam, Thuis in Bouwen - Meerkerk, Transfer Solutions B.V. - Leerdam, Van de Beek B.V. - Bleskensgraaf, Van de Bijl & Heierman B.V. - Opheusden, Van der Wal interieurs - Leerdam, Van Hoorne Entertainment/Avonturenboerderij - Molenaarsgraaf, Verdraaid Goed - Nieuw-Lekkerland, Verhey Integrale groenzorg - Sliedrecht, Verkuil & Moree - Streefkerk, Vink Transport B.V., VNO-NCW AV - Leerdam, Waterschap Rivierenland - Tiel, Wellant College - Gorinchem, Wemmers Installatiebedrijf B.V. - Bleskensgraaf, Wemmers Transport - Groot-Ammers, Zon & Zo Duurzame Oplossingen Nederland B.V - Alblasterdam, Zuivelcoöperatie Deltamilk - Bleskensgraaf.

Informatie over communicatie met belanghebbenden

De Commissie Communicatie bestaat uit een groep deskundigen die werkzaam zijn (of zijn geweest) in de communicatiebranche of die de communicatie verzorgen voor hun bedrijf, aangevuld met een bestuurslid. Deze Commissie ondersteunt het Bestuur en de werkgroepen door de communicatie met en naar participanten en stakeholders richting te geven en in veel gevallen fysiek uit te voeren. Deze groep deskundigen rouleert enigszins waardoor de Werkgroep verzekerd is van actuele en vooral verfrissende inbreng. BlauwZaam kent een diversiteit aan participanten en stakeholders waarmee zij communiceert:

- De ondernemingen die deelnemen aan de diverse convenanten. Op dit moment zijn dit er ongeveer 125 uit de 5 energieconvenanten, 20 uit het in april 2017 tot stand gekomen People Convenant en 23 uit het in oktober 2017 tot stand gekomen Convenant Circulair Ondernemerschap.
- Nieuwsbrieflezers (eind 2017 hebben 752 geïnteresseerden aangegeven de digitale Nieuwsbrief te willen ontvangen).
- De werkgroepen. Deze werkgroepen zijn verschillend van grootte. Specifieke items worden gecommuniceerd met de specifieke werkgroepen. Algemene items worden vooral met de Nieuwsbrief kenbaar gemaakt.
- Partners: Eind 2017 had de Stichting 89 partners. Bij het schrijven van de terugblik ondertussen 98.

- Overige relaties:
  - De partijen die betrokken zijn bij de gebiedscoalitie en gebiedsdeals.
  - Overheden: vooral lokaal en provinciaal

Het zal duidelijk zijn dat sommige bedrijven en organisaties participeren in meerdere groepen.

Het bestuur streeft ernaar regelmatig zowel fysiek als digitaal contact te hebben met bovengenoemde partijen. Teneinde dat te bereiken probeert de Werkgroep Communicatie zoveel mogelijk contactmomenten te realiseren met diverse uitingen en netwerkmomenten: Digitale nieuwsbrief, Public relations, Advertenties, Jaarlijks symposium, BlauwZaam Café, overige (netwerk)bijeenkomsten, social media en de website

Digitale nieuwsbrief:

De Werkgroep Communicatie heeft in 2017 in totaal 16 algemene en een tiental specifieke nieuwsbrieven naar belanghebbenden (specifieke adreslijsten) en belangstellenden (gehele adreslijst) verstuurd. De specifieke nieuwsbrieven gaan inhoudelijk in op onderwerpen die betrekking hebben op de activiteiten van specifieke werkgroepen zoals de uitnodiging voor de bijeenkomst over Gasloos Bouwen of een reminder aan deelnemers van het Symposium.

De algemene nieuwsbrieven worden ingezet om elke mogelijke vorm van informatie door te geven: aankondiging en verslaglegging evenementen en netwerkbijeenkomst, bijzondere gebeurtenissen, regionale agenda etc. De inhoud wordt aangedragen door de werkgroepen, de evenementenkalender, partners en relaties. Met de nieuwsbrief hopen wij onze relaties en achterban voldoende te informeren.

Het uitgeteste poll systeem is door gebrek aan reacties gestopt.

Public relations

In de regio waarin BlauwZaam actief is wordt het weekblad Het Kontakt uitgegeven. Met dit medium wordt het gehele gebied bereikt, ook de ondernemers in de regio. Met regelmaat worden persberichten in deze uitgave (en hun ondernemersgerichte magazine Bedrijvig) geplaatst. Nauwe samenwerking vooral binnen BlauwZaam Café en Symposium.

Advertenties

Voor aanvang van het jaarlijkse Symposium wordt in Het Kontakt geadverteerd om zowel deelnemers aan dat Symposium als partners te werven. Dankzij de samenwerking tussen de uitgever van Het Kontakt en BlauwZaam bij de organisatie van het BlauwZaam Café verschijnen in Het Kontakt voor aanvang van een bijeenkomst wervingsadvertenties.

Jaarlijks Symposium

Het in oktober gehouden Symposium stond volledig in het teken van het Convenant Circulair Ondernemerschap en is ook door de betreffende werkgroep (samen met de Rabobank en VNO-NCW AV) georganiseerd. Anders dan gebruikelijk heeft de Commissie slechts een ondersteunende rol bij de organisatie van het Symposium gehad.

Uiteraard heeft de Commissie wel alle communicatieve uitingen rond dit Symposium verzorgd (niewsbrieven, advertenties, persberichten etc.).

Stichting BlauwZaam 2.0

Eind 2017 is aangekondigd dat, gezien de plannen die het Bestuur heeft, het wenselijk is ook de rol van de Commissie aan te passen. Daarbij wordt gedacht aan meer ondersteuning van de diverse werkgroepen. In de eerste helft van 2018 wordt hier invulling aan gegeven.

BlauwZaam Café

Na de introductie in 2015 is in 2017 het initiatief BlauwZaam Café verder uitgebouwd. Het biedt de ruimte om op een informele manier met ondernemers uit de regio als publiek in gesprek te gaan met een forum van experts over een actueel duurzaam thema, onder het genot van een glaasje en live-muziek.

Het BlauwZaam Café wordt georganiseerd in samenwerking met Het Kontakt.

De werkgroep BlauwZaam Café bestaat uit:

Carmen Timmer, Het Kontakt

Ton Schuller, Wellant en lid van de commissie Communicatie & PR

Martin de Winter, Hokra

Kok Geelen, ComPar (Communicatie Partner van BlauwZaam)

In 2017 zijn 3 BlauwZaam Café- sessies georganiseerd:

4e BC: 9 februari: Duurzaamheid & Food

5e BC: 18 mei: Medewerkers in beweging

6e BC: 2 november: Vijfheerenlanden als duurzame vestigingsplaats.

De website www.BlauwZaam.nl biedt een concretere kijk op het programma van de BlauwZame Café's.

Overige Netwerkmomenten

Kennissessies en bijeenkomsten convenanten.

Voortbouwend op de bijeenkomsten en ervaringen van de afgelopen jaren zijn er in 2017 vele bijeenkomsten georganiseerd. De onderwerpen hadden een grote variëteit, uiteenlopend van samenwerking bij het plaatsen van medewerkers met een maatschappelijke achterstand tot aan voortgangs discussies binnen een energieconvenant.

Social media

De secretaris heeft het twitter- en facebookaccount in beheer. Het aantal volgers op Twitter is op dit moment ruim 720. In 2017 zal opnieuw onderzoek gedaan worden naar het gebruik van social media en dan met name gericht op het gebruik van Facebook en LinkedIn.

Website

De website (www.BlauwZaam.nl) is het belangrijkste communicatiemiddel richting partners, stakeholders en geïnteresseerden. De hoeveelheid informatie die verstrekt wordt is groot te noemen. Belangrijk hierbij is dat die informatie ook bereikbaar dient te zijn. Binnen de werkgroep wordt daarom constant bekeken hoe de informatiestroom op de site beheersbaar blijft. Wanneer nodig worden aanpassingen, met name in de button structuur, doorgevoerd en worden nieuwe menu buttons toegevoegd om de informatiestroom in delen aan te bieden.

Websites verouderen, zeker de systemen waarop zij gebouwd zijn. Die systemen, in ons geval Typo3, worden met regelmaat voorzien van een update. Updaten van software kan bij websites vergaande gevolgen hebben, het niet updaten kan zelfs betekenen dat de betreffende site 'omvalt'. In 2018 zal de site www.BlauwZaam.nl aangepast worden aan de nieuwe Typo3 software.

De inhoud van de site wordt geheel verzorgd door de Werkgroep Communicatie. De backend, de techniek van de website en ook de opmaak van veel teksten en advertenties wordt verzorgd door het bedrijf Compar, tevens lid van onze werkgroep.

De werkgroep bestaat uit:

Compar Communicatie Partners - Hoornaar, Wellant - Gorinchem, BlauwZaam, Lumeco - Hendrik-Ido-Ambacht, Hokra - Noordeloos, Het Kontakt – Goudriaan. Het Groenste Hart - Leerdam.

Informatie over financieel beleid

Balans en staat van baten en lasten Stichting Blauwzaam

Balans per	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Activa				
Vorderingen				
Debiteuren	15.076		488	
af: voorziening debiteuren			-252	
Vooruitbetaalde kosten			411	
Nog te ontvangen rente	64			
		15.140		648
Liquide middelen				
Rabobank rekening-courant	26.587		677	
Rabobank Bedrijfspaarrekening	60.000		85.525	
		86.587		86.202
Totaal activa		101.727		86.850
Passiva				
Stichtingsvermogen				
<u>Algemene Reserve</u>				
Stand 01-01	20.369		16.100	
Toevoeging saldo boekjaar	-1.450		4.288	
		18.919		20.369
Kortlopende schulden				
Vooruitontvangen Projecten	50.988		43.636	
Te betalen kosten EC1-3 (afrondding)	388		388	
Crediteuren			9.897	
Omzetbelasting	2.505		98	
Te betalen posten	20.687		312	
Vooruitontvangen bedragen deelnemers EC 1 (lint)	2.400		2.400	
Vooruitontvangen bedragen deelnemers EC 2 (lint)	2.100		2.100	
Vooruitontvangen bedragen deelnemers EC 3 (lint)	2.600		2.600	
Vooruitontvangen bedragen deelnemers PC	1.159		1.400	
Accountantskosten			3.650	
		82.808		66.481
Totaal passiva		101.727		86.850

Toelichting op financiële verslaglegging 2017 Stichting BlauwZaam

Symposium

Ook in 2017 is weer een druk bezocht symposium georganiseerd.

Ook in 2017 is weer een druk bezocht symposium georganiseerd.

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
<u>Opbrengsten symposium</u>				
Inschrijfgeld	500		1.348	
Deelnemende partners (46)			3.531	
Standhouders	1.000		750	
Bijdrage Rabobank	5.000			
PPS Waterroute			2.500	
		6.500		8.128
<u>Kosten</u>				
Organisatie	5.365		720	
Sprekers	2.153		461	
Publiciteit	750			
		8.267		1.181
Saldo boekjaar		-1.767		6.947

Partnerschap

In 2014 is gestart met het werven van partners voor BlauwZaam om te kunnen professionaliseren. Inmiddels hebben meer dan 98 bedrijven, instellingen en particulieren zich als partner aangemeld. In de jaarlijkse partnerschap bijdrage van € 250 is een bedrag voor deelname aan het symposium inbegrepen

De opbrengst van het partnerschap ad € 20.271 betreft de resterende bijdragen ter dekking van de algemene kosten.

Projecten

Ook in 2017 is door Stichting BlauwZaam verder gewerkt aan de uitvoering van de projecten BlauwZaam Lint en begeleiding van de verschillende Energieconvenanten. De hiermee samenhangende kosten worden zoveel mogelijk gefinancierd uit de hiervoor ontvangen subsidies en bijdragen van (lokale) overheden, instellingen, bedrijven en particulieren. De kosten voor de energieconvenanten 4 en 5 en het People Convenant worden door de deelnemers en lokale overheden gedragen.

De financiële verantwoording m.b.t. de Green BlauwZaam lint is in juni 2017 ingediend en vastgesteld.

Het "BlauwZaam Lint" heeft nog een Publieksprijs ten bedrage van € 2.000 ontvangen van de Stichting Movisie.

Resultaat

Over het jaar 2017 is € 1.450 negatief

Informatie over governance

Het bestuur van de Stichting bestaat eind 2017 uit 5 personen: Jan Brandwijk, voorzitter, Jeroen Liefhebber, penningmeester (Mourik, Groot Ammers), Peter Kwakernaak, bestuurslid (Kwakernaak, Groot Ammers), Lianne Addink, bestuurslid (Verdraaid Goed, Nieuw Lekkerland), Rolia Wiggelinkhuijsen, secretaris (Heikopperhof, Hei en Boeicop) Piet de Winter, mede oprichter van de Stichting BlauwZaam, was al eerder afgetreden in verband met zijn gezondheid en is in 2017 helaas overleden..

De reflectie op de groei van de organisatie in de vorm van BlauwZaam 2.0 heeft geleid:

- Formaliseren van notulen, besluitenlijsten
- Formaliseren van functies en opdrachten
- Aanpassen van de jaarrekening met o.a. het vastleggen van financiële transacties en beslissingen met doel en constructie
- Een experiment voor een jaar met een extern administratiebureau
- Daarnaast willen we in het kader van de verdere professionalisering als bestuur nadenken over het al dan niet oprichten van een Raad van Advies.

Voor bestuursleden geldt een rooster van aftreden. In 2017 is Jan Brandwijk herbenoemd voor een periode van 4 jaar.

De bestuursleden zijn voor hun activiteiten in de interne en administratieve organisatie onbezoldigd met uitzondering van de secretaris. In 2014 is deze financiële ruimte gecreëerd door het ontwikkelen van Het Partnerschap. In het partnerschap is duidelijk sprake van een financiële vergoeding voor het secretariaat en voor de financiële administratie en voor alle voorkomende activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen. De gelden uit het partnerschap zijn in 2017 ingezet voor o.a. dit bovengenoemde secretariaat, communicatie, website, symposium ed. In de begroting is vergoeding voor de secretaris opgenomen van € 65 per uur excl. btw voor 4 uur per week. De secretaris verantwoordt de gedane activiteiten met een urenoverzicht.

Informatie over verwachte gang van zaken

2018 zal vooral in het teken staan van BlauwZaam 2.0 waarin gesprekken met partners, en werkgroepen plaatsvinden om de toekomst voor de komende 5 jaar te bespreken, een indien nodige focus aan te brengen in de onderwerpen én de professionalisering te optimaliseren. In 2018 zullen de consequenties van keuzes in geld en acties worden uitgedrukt, zodat er een stevige basis is voor de komende 5 jaar.

Volgens de oprichtingsstatuten is In 2018 is geen van de bestuursleden aftreedbaar.

Contactgegevens

Stichting BlauwZaam

Rolia Wiggelinkhuijsen
secretaris
info@BlauwZaam.nl
0612036803